

Előfizetési díj:

Negyedévre... — 2 kor.
Félévre... — 4 kor.
Égész évre... — 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

IX., Üllői-ut 119. sz. földszint 2.

Megjelen julius és augusztus kivételével havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsmártoni Csónak- és Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Úszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljaújhegyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegy.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székestehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Újvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A család és az iskola.

Egyik jeles tornatanárunk beszélte el, hogy igazgatójához panaszra ment egy tanítványának atyja. A panasz úgy szólt, hogy a tornatanár a fiut lelkesíti az atletikára, sőt kitanította, hogy mint kell készülni egyes versenyekre, mint kell magát otthon is edzenie. Mindezen lelkesítéseknek, mondja az atya, meg is volt az eredménye, mennyiben fia a külföldön érmet, idehaza meg szekundát kapott.

Hogy a panaszt mint intézte el az igazgató, arról ne szóljunk, hanem ez eset kapcsán, de ettől egészen függetlenül, lássuk, vétett-e a tornatanár valamit, vagy lelkesedésében túllépte-e azt a határt, melyet bármely kötelesség reá ró.

Minden tanárnak csak öröme telhetik abban, ha tanítványai a tanítási anyagon túl is foglalkoznak tárgyával; tőle tanácsot kérnek, előhaladásukról értesítik. A legtöbb tanárnak van ilyen buzgó tanítványa, kire méltán büszke lehet. Az is megtörténik, hogy az ily tanuló aztán más tárgyban inkább hátramarad, néha el is bukik. Tudunk esetet, mikor a nyelvek iránt tehetséges, négy nyelvet beszélő tanuló a mennyiségtan tanára e tárgybeli tudatlansága daczára is átengedte. Tudunk esetet,

hogy az irodalomban, költészetben már ifjkorában kiváló (ma országos hírű emberünk) tanuló tanára e szókkal engedte át az érettségén: „Bizony barátom maga semmit sem tud, de szépen szaval“. Még azt is megjegyezhetjük, hogy az illető tanár ma már egyetemünkön tanít.

Mindezen esetekből nem akarunk többre következtetni, csak annyira, hogy a tornában kiváló tanuló ne nyomjuk el és ha a tornatanár tanítványaiban kedvet kelt a testedésnek otthonukban való üzésére is, az nem hiba.

Azon specziális esetre nézve pedig, hogy a tornatanár a versenyre való készülésre is tanácsokkal szolgál, az a véleményünk, hogy nemcsak nem lépte át hatáskörét, hanem kötelességét teljesítette. Nem beszélünk most arról a helytelen szokásról, hogy egyleteink az iskolából toborozzák bajnokaikat, de bármely versenyre menjen is a tanuló, kitől kérhetne felvilágosítást, ha nem a tornatanárjától.

A tanulók versenyzése ellen ma már épen tanári körökben ismételve hallunk hangokat, sőt tornatanáraink között is sok tapasztalt erő a verseny ellen nyilatkozik. A mi véleményünk szerint az ifjusági testnevelés minden céljának megfelel a versenyzés. A ministeri utasítás is elismeri a tanulók versenyzését. Tehát a torna-

tanár nem hibás, ha tanítványait a versenyekre előkészülni megtanítja. Nem beszélünk most a sokak előtt oly veszedelmesnek ismert tréningről, hanem arról, hogy a lelkiismeretes tornatanár semmiféle versenyre sem ereszti növendékeit, míg arra kellően elő nem készítette.

Aztán miért okolják a szülők a sportoló tanulók bukásáért mindig a tornatanárt. Hisz bárcsak úgy volna, hogy minden tornatanárunk oly lelkes hive volna tárgyának, hogy ily panaszok jogosan hangzanának el. De hol vagyunk mi még ettől?! Különben itt a fővárosban a tanulóifjuság közt már olyan sportszellem uralkodik, mely uralja a tanulók lelkét, melyet, igaz, tornatanárainknak köszönhetünk, de tulásaiért nem tehetjük őket felelőssé.

A családban kellene lenni annyi érdeklődésnek és tudásnak, mely a tanulók sportját kellő korlátok közé szorítaná. Ugy, de épen ott van a baj, hogy a mi családjaink az iskola ügyei iránt mit sem érdeklődnek. A testnevelés volna a legalkalmasabb az iskola és a család közt a kellő összhang megteremtésére. Ehhez minden szülő a legkönnyebben érthetne is. Itt mindenki örvendene, ha a szülők érdeklődése a tanár munkájával karöltve, valami érintkezést hozna létre. A tornaterem és a játéktér minden zavarás nélkül nyitva áll a szülők előtt. Miért nem látogatnak ide, hogy lássák gyermekeik erősödésének módját, örömteljes időtöltését. Ily módon a szülők megismerkedvén a tornatanárral, vele karöltve sokat használhatnának gyermekeiknek. És ily módon sem okkal, sem ok nélkül nem kellene a tornatanárra panaszkodni, ha a tanuló bukik.

Törvényjavaslat

„Országos Testnevelésügyi Tanács“ szervezéséről és „Országos Testnevelési Alap“ létesítéséről.

1. §. A testnevelés fejlesztése és általánossá tétele céljából Budapesten Országos Testnevelésügyi Tanács alakittatik.

2. §. Az Országos Testnevelésügyi Tanács feladata:

a) a testnevelés ügyét tudományos alapon tanulmányozni, hazánkban és a külföldön folyó testnevelés

rendszerét, szervezetét és eredményét állandóan figyelemmel kísérni és ezekről a törvényhozást, a kormányt és a közvéleményt tájékoztatni;

b) a testnevelésnek hazánkban általánossá, — a társadalom minden rétege számára hozzáférhetővé tételét és fejlődését előmozdító intézkedésekre saját kezdeményezéséből is javaslatokat tenni és szakvéleményt adni;

c) a testneveléssel foglalkozó testületek és intézmények működése feletti kormányhatósági felügyeletben közreműködni;

d) a testneveléssel foglalkozó testületek oly ügyekben, melyeket ezek döntés végett eléje terjesztenek, határozni;

e) az Országos Testnevelési Alap felhasználására javaslatot tenni.

3. §. Ha bármely miniszter a testnevelés ügyével kapcsolatban álló intézkedést szándékozik tenni, ez ügyben a tanács véleménye rendszerint kikérendő.

4. §. Az Országos Testnevelésügyi Tanácsot alkotják:

egy elnök;

három másodelnök;

tiszteletbeli tagok;

a miniszterelnöknek, a pénzügyi, a kereskedelemügyi, a földművelésügyi és az igazságügyminiszternek egy-egy,

a belügyi, a vallás- és közoktatásügyi és a honvédelmi miniszternek két-két képviselője;

A testnevelés ügyével gyakorlatilag vagy elméletileg foglalkozó szakemberek sorából a belügyi és honvédelmi miniszterekkel egyetértőleg, a vallás- és közoktatásügyi miniszter által kinevezett harminczhat tag;

az országgyűlés képviselőházának öt;

a főrendiháznak három;

az országos közegészségügyi és

az országos közoktatási tanácsnak két-két, végül a nyilvános testneveléssel foglalkozó országos jellegű szövetségeknek, a Magyar Országos Tüzoltó Szövetségnek, a Budapesti Királyi Orvosegyesületnek és a Magyarországi Tornatanítók Egyesületének két-két választás útján kiküldött tagja.

A tanács egyes ülésekre külön meghívott szakemberekkel is kiegészítheti magát, akiknek azonban csak tanácskozási joguk van.

A tanács elnöke a vallás- és közoktatásügyi miniszter. Másodelnökeit a belügyi, a vallás- és közoktatásügyi és a honvédelmi miniszterium kebeléből Ő Felsége nevezi ki. A másodelnökök kinevezésére a belügyi- és honvédelmi miniszter kijelölése alapján, a vallás- és közoktatásügyi miniszter tesz előterjesztést.

A szakosztályok és az állandó bizottság elnökeit maga a tanács választja összes ülésében.

A tiszteletbeli tagokat a tanácsnak a testnevelés fejlesztésében kiváló érdemeket szerzett tagjai sorá-

ból, a vallás- és közoktatásügyi miniszter javaslatára Ő Felsége nevezi ki.

5. §. A kinevezett tagoknak megbízatása 6 évre, a tiszteletbeli tagoknak kinevezése élethossziglanra szól.

Az országgyűlés részéről kiküldött tagok megbízása az országgyűlés feloszlásakor, a közegészségügyi, illetve a közoktatási Tanács képviselőinek megbízása a tanácsoknak hat, illetve öt évenként történő újjáalakításakor szűnik meg.

A testneveléssel foglalkozó országos jellegű szövetségek és a 4. §-ban megnevezett egyesületek képviselőinek megbízása egy naptári évre szól.

A bármily okból megüresedő helyek új tagoknak kinevezése, illetve megválasztása utján azonnal betöltendők; az ilyen új tag megbízása ugyanakkor jár le, amikor az elődeiké lejárt volna.

A kilépett tagok újra kinevezhetők, illetve megválaszthatók.

6. §. Valamennyi tag állása tiszteletbeli.

A tanács megbízásából állandó, vagy esetről-esetre nagyobb munkát végző tagoknak díjazásban való részesítése céljából a tanács javaslatot terjeszt a vallás- és közoktatásügyi miniszter elé.

7. §. A tanács teendőit összes ülésekben, az állandó bizottságban és a szakosztályokban látja el. Belső szervezetét és munkarendjét a tanácsnak erre vonatkozó javaslata alapján, a belügyi- és a honvédelmi miniszterrel egyetértésben, a vallás- és közoktatásügyi miniszter állapítja meg.

Az irodai teendők elvégzéséről a vallás- és közoktatásügyi miniszter gondoskodik.

8. §. A tanács a vallás- és közoktatásügyi miniszter alatt áll és bármely miniszteriummal vagy hatósággal, a hatáskörükbe tartozó ügyekben közvetlenül érintkezik. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a tanács működéséről az országgyűlésnek évenként jelentést tesz.

9. §. Az iskolákon kívül folyó testnevelés szervezésére és támogatására szükséges anyagi eszközök biztosítása céljából: Országos Testnevelési Alap létesítetik, melynek gyarapítására a vallás- és közoktatásügyi miniszter a tanács erre vonatkozó javaslatának meghallgatása után, az állami költségvetésben évente megfelelő összegeket irányoz elő. A törvényhozás által erre a célra megszavazott összegek, valamint az alap javára juttatott adományok felhasználásukig gyümölcsözőleg helyezendők el, az e célra tett alapítványok pedig, mint ilyenek kezelendők.

10. §. Az alpból az iskolákon kívül folyó testnevelés tökéletesítésére szükséges összegeket, a tanács javaslata alapján esetről-esetre a vallás- és közoktatásügyi miniszter utalványozza ki, aki az alap állásá-

ról évenként részletes jelentést tartozik a törvényhozás elé terjeszteni.

11. §. E törvénynek a belügyi- és honvédelmi miniszterrel egyetértésben történő végrehajtásával a vallás- és közoktatásügyi miniszter bizatik meg.

A közoktatásügy és a hadsereg-szervezet közötti összefüggés Svájcban.

Irta: Helmár Ágost, m. kir. honvédszázados, Ludovika-akadémiai tanár. (Folytatás.)

Ha csak kissé behatóbban vizsgáljuk a svájci közoktatásügyet, azonnal feltűnik az iskolák és a nevelőintézetek sokféle szervezése az egyes kantonokban. Sehol sem találunk egyformaságot, egyöntetűséget a szó legszorosabb értelmében, mert a közoktatásügynek mindenütt oly szervezete van, mely az illető vidék topografiai és gazdasági viszonyainak legjobban megfelel. Svájc a kiváló iskolaszervezetek valóságos mintagyűjteménye. De mindezeket, habár a különféle uton haladó intézeteket és iskolákat egy cél, egy gondolat vezeti: a fiatal honpolgárt az emberi társadalom értékes tagjává és hasznos állampolgárrá akarják nevelni, aki ismerje mindazokat a kötelességeket, melyeket az általános ethika és a társadalom tőle követel, hogy ennek munkás, dolgos tagjává válhasson. Már pedig az állampolgárnak, bátran mondhatjuk, első és főkötelessége a haza védelme. E kötelesség teljesítésénél a fiatal ember lelkébe öntött ethikai fogalmak lényegének kell érvényesülnie. A svájci köztársaság polgára a honvédelmi kötelezettséget nem tekinti véradónak, hanem szent kötelességnek.

Lássuk már most, hogy készítik elő a svájci fiatal embert a fentemlitett kötelességek teljesítésére és lássuk, hogyan teremt a „központi kormány“ a 22, illetve 25 kanton különböző népoktatási rendszerei mellett mégis bizonyos egyöntetűséget ezen a téren.

A kantonok gondoskodnak arról, hogy az összes iskolaköteles fiuk katonai tornaoktatásban részesüljenek. E tornaoktatást külön e célra kiképzett tanítók vezetik. E kiképzés felett a „központi kormány“ gyakorolja a főfelügyeletet. A fiatalság a rendszeres mindennapi iskolából való kilépése után katonai testgyakorlatait hadkötelessége koráig a „központi kormány“ által támogatott tornaegyletek kebelében felállított tornatanfolyamokban folytathatja. A katonai tornagyakorlatok tantervét a „központi kormány“ állapítja meg s ez a tanterv a fiatal embernek katonává való kiképzését tartja szem előtt; így pl. 20–30 km.-re terjedő menetgyakorlatokat is követel. A torna- és menetgyakorlatokon való résztvételt igazoló kimutatást a fiatal ember az ujonczozásnál bemutatja. A fiatal állampolgárt a katonai hivatásra előkészítő tornatanfolyamok évi óraszámja 50–80. Szabály, hogy egy-egy

tornász-csoport legfeljebb 15—20 tagból álljon. Az összes tanfolyamok a „központi kormány“ katonai ügyosztályának (departement) felügyelete alatt állanak, mely működésüket állandóan ellenőrzi. A „központi kormány“ csak azokat a tornaegyesületeket támogatja, amelyek a fiatalság testi kiképzésén kívül ennek a katonai szolgálatra való előkészítésével is foglalkoznak. Az ujonczozásnál a hadkötelesek testi ügyességét is megvizsgálják — tornagyakorlatok által.

A központi kormány különös súlyt vet a lövészetben való kiképzésre. Ebben az irányban is rendeltetel intézkedik és a szükséges fegyvereket, löszert és felszerelést ő bocsátja az illető egyesületek rendelkezésére. A 16—20 éves fiatal svájceziakat tisztek és altisztek oktatják a lövészetre és ebből a célból minden községben legalább 8 tanulóól álló csoportokat állítanak össze. A szervezésre és a szemlékre szánt időn kívül 50—80 órát kell erre a kiképzésre fordítani. Ezeket a tanfolyamokat a katonai hatóság szemléli meg. A lövészeti tanfolyamban való résztvételt igazoló lólapot vagy lőkönyvecskét az ujonczozásra el kell hozni. A központi kormány a katonai lőutasítás szerint kiképezett minden fiatal lövész (Jungschütze) után az illető egyletnek 5 frankot fizet. Létezik továbbá az ugynevezett „hadapródoktatás“. A svájci középiskolák fiatalságából hadapródtestületeket alakítanak és ezeket tisztek képezik ki a katonai szolgálatban. A központi kormány a fegyverek beszerzéséhez fegyverenként 50%-kal, azaz 36.50 frankkal járul, azzal a kikötéssel, hogy a hadapród a tulajdonát tevő fegyverét el nem adja és évenként a kerületi fegyverellenőrnek bemutatja. Minden hadapród után, aki a katonai lövőgyakorlatok alkalmával „szabályszerű“ ügyességet tanusít, a kormány 5 frankot fizet. Az egyenruhát a fiatalság maga szerzi be. 1908-ban 55 ilyen hadapród testületben 7189 kadét volt.

A központi kormány támogatja továbbá azokat az egyesületeket, amelyek a hadsereg lökiképzésében közreműködnek s végre a már említett tornaegyesületeken kívül mindazokat az egyesületeket is, melyek a katonai kiképzést elősegítik, úgymint lovas-, hídverő-, postagalamb-, katonai zene- és ének-, dobos- és kürtös-, betegápoló- és hasonló egyesületeket, akár előkészítik a fiatalságot, akár pedig folytonos gyakorlatban részesítik és továbbképezik a már kiképzett hadköteleseket. 1908-ban 3856 lövészegylet 227.741 taggal a központi kormány részéről 506.590 frank támogatásban részesült.

Athletika. Torna. Vivás.

A MASz atletikai szakosztályának ülése. A BAK marathoni futás felebbezése a szakosztályhoz. Elnök nem tartja helyesnek a verseny megtartását egészségügyi szempontokból a BAK nem igazolta eléggé, hogy

sportszerűen tudja megrendezni. A szakosztály úgy határozott.

A szakosztály felhatalmaztatik egy 300 koronás óra vételére. Az olympiai versenyre kiküldendő athléták előtrainingjének utmutatása. Dr. Gerencsér lett megbizva ilyennek elkészítésével és azt 300—400 példányban kinyomatni és terjeszteni fogja.

Olympiai athléták kijelölése: Jankovich, Ondrus, Szobota, Szalay, Rády, Szerelemhegyi, Wiesner, Rácz, Rajz, Déván, Bodor, Speidl, Facinek, Antal, Marschalkó, Mészáros, Palotai, Somodi, László, Weiszhausz, Kiss, (Arad), Maros, Kóczán, Kovács, Stalmár, Horner, Ujlaky, Wardener, Somody István, Szabó Béla, Vadon, felsőbükki Nagy, Schmidt Gusztáv, Szobota, Koósa, Szathmáry, Kobulszky, Szemere, Drubina, Paxián, Patak, Mazák, Ripszám, Fekete, Mudinok, Rácz, Pogány, Luntzer, Ujlaky, Antal, Grün, Nyilassy, Fleck. Ez a névsor nem jelenti azt, hogy másoknak nem volna joga, ez csak tervezet.

A szakosztály elhatározza, hogy a kijelölt athléták téli trainingjének megfigyelésére és közellenőrzésükre a jövő ülésen fog bizottságot kiküldeni.

Trainer szerződését elhatározza.

Rekordok: Patak János 2 angolós gyaloglás 15 p. 48 mp. — Weiszhausz Mihály 4 mértföld: 21 percz 59.8 mp. Régi rekord 22 p. 52.6 mp. — Jankovich István 100 méter 11 mp. Jankovich István 200 méter 22.6 mp. Szept. 8-án FTC. — Kóczán Mór Pozsonyban elért rekordját nem hitelesitheti, mert a MASz. képviselője nem lévén jelen, a szabályok esetleg nem tartattak be.

Szobota Ferencz, szeptember 8-án, Aradon 100 méteren elért 10 mp.-es rekordját szótöbbséggel nem hitelesiti, mert a rekordot későbbi eredményei nem igazolták.

A berlini katonai felszereléses verseny. A kedvezőtlen idő daczára a szokásos nagy érdeklődés közepette rendezték meg a Berlinben évenként szokásos 50 kilométeres gyaloglóversenyt, amelyet a résztvevőknek teljes katonai felszerelésben kell végig gyalogolni. A versenyben 210 induló volt. akiknek több mint a fele tényleges katona.

Az első beérkező az eddig Worthi álnéven ismert Büsch lett, a berlini SpC. Komet tagja, aki a távolságot 6 óra 13 percz 25.4 mp. alatt gyalogolta be, megdöntvén ezzel Rathnak az európszerte híres gyaloglónak 1909-ben felállított 6 óra 16 p. 50 másodp.-es rekordját. Rath, ki szintén indult a mostani versenyben, 33 km. után föladta. A távalyi győztes, a drezdai Schütze, szintén föladta a versenyt, amelynek irama rendkívüli erős volt.

A második Kristek volt, akinek ideje 6 óra 18 p. 06 mp. Harmadik Missgaerber (SpC. Vegetarier) 6 óra 19 p. 56 mp. alatt.

Az első tényleges katona, Stürmer, az Augusztá ezred egyik tizedese, 7-iknek érkezett be 6 óra 27 p.

58 mp. alatt. A verseny eredményének értékét nagyban emeli a viharos, szeles időjárás.

A Budapesti Egyetemi Athletikai Clubban a téli tornaórák megkezdődtek. A tornaórák hétfőn, szerdán és pénteken, este 7—9 óráig a Reáltanoda-utcai főreáliskola tornatermében, Zágoni Dezső tornatanár, a Club művezetője vezetése mellett tartatnak meg.

A BBTE új alapító tagja. Herczeg Esterházy Miklós, herceg, aki több alkalommal tanujelét adta érdeklődésének a Budapesti (Budai) Tornaegylet működése iránt, kiváló jóindulatának újabban azáltal adott kifejezést, hogy négyszáz korona adományozásával az egyesület alapító tagjai közé lépett. A választmány legutóbbi ülésében ezt nagy örömmel vette tudomásul és a hercegnek hálás köszönetet szavazott.

Vívás a Budapesti Egyetemi Athletikai Clubban
A tudományegyetem új, higiénikusan berendezett vívóhelyiségeit (régii Müegyetem) hatalmas tömegben keresi fel az egyetemi ifjuság, úgy, hogy jelenleg hat vívómester látja el a tanítás fontos munkáját. Marthy Lajos volt bécsujhelyi mester, Englisch Gusztáv mester, továbbá Deme, Krenkó és Makray segédmenterek segítenek dr. Gerentsér László egyetemi vívómesternek, akinek kezébe fut össze természetesen a vívótanítás vezetése s aki szigorú munkára fogja a club versenyvivó gárdáját.

A Vén Fiúk Vívóklubja az idén is, mint minden évben, a leghamarabb lép akcióba. Ugyanis, hogy tagjai körében a vívás iránt mindenkor meleg érdeklődést keltsen és a klubban pezsgőbb vívóéletet teremtsen, elhatározta, hogy minden hónapban háziversenyt rendez és pedig felváltva, egyet a seniorok, egyet pedig a junior-vívók részére. A seniorvívók versenyén a nyilvános versenyeken már részt vett vívók, míg a junior-versenyen csak a klub rendes tagjai vehetnek részt. A versenyek rendezésén a klub kapitánya, Mészáros Ervin buzgólkodik.

Uzás. Evezés.

A Müegyetemi Evezős-Club közgyűlését most tartotta meg Kováts S. Aladár udv. tanácsos, tanárelnök elnöklete alatt a tagok nagyszámu részvételével. Horváth Emil ifj. elnök megnyitójában vázolta azokat a módosztatokat, melyek szerint az egyetemi evezést szélesebb alapokra lehetne fektetni és amelynek első kiindulási pontja a középiskolai evezés megteremtése lenne. A titkári jelentés az elmúlt év jelentősebb eseményeit sorolta fel, melyek közül a clubnak versenyeken való indulása és csónakházának újjáépítése bir jelentőséggel. A club tagjai közül 85 tag volt aktív evezős, kik 3423 indulással 35,412 kilométert eveztek meg. A legtöbb kilométert 2518 km.-t Schwan-

felder Ferencz a club érdemes művezetője evezte, aki ez eredményével a Kováts S. Aladár vándordíj első védője lett. Utánna sorrendben Marschalkó Béla, a club agilis igazgatója következik 2475 km.-rel. A költségvetés és zárószámadás elfogadása után Kováts S. Aladár szép beszéd kíséretében nyújtotta át a verseny csapat tagjainak — az első magyar egyetemi nyolcasnak — felajánlott remek kivitelű emléklapokat.

A versenyzők nevében Csonka Endre vezérezős köszönte meg azt. A közgyűlés a club és az egyetemi evezős élet fejlesztése körül szerzett érdemekért Kováts S. Aladár tanárelnököt és K. Jónás Ödön prorektort a club vezető tisztviselői közül Horváth Elemér ifjusági elnököt, Marschalkó Béla igazgatót és Nádas Ödön titkárt nagy lelkesedéssel egyhangulag megválasztották és így a MEC. 1911—12. évi tisztikara a következőképpen alakult: Tanárelnök Kováts S. Aladár udvari tanácsos prodékán, ifj. elnök Horváth Elemér vegyész mérnök, alelnök Schwanfelder Ödön mérnök. II-od titkár Csonka László, I. só pénztáros Benguerel Gaszton, II-od pénztáros Ákonecz Ernő, művezető Csonka Endre, szertáros Grofcsik János, ellenőr Makóldy József, háznagy Dávid József. Választmányi tagok Kazinczy Gábor, Bán Valér, Aradi Jenő; póttag Fáry István. Számvizsgáló-bizottság: Elnök Loser Rezső, Rinóczy Mihály és Zsivny Viktor tagok. A közgyűlést lakoma követte a Mernök Egyesület palotájában, melyen a MAFC. küldöttségileg jelent meg dr. Zielinzy Szilárd tanár elnök vezetésével, továbbá megjelent azon dr. Tóttösy Béla, a müegyetemi zenekar tanárelnöke is. A lakoma során számos felköszöntő hangzott el.

A magy. kir. államvasutak téli menetrendje 1911—1912. évre.

(Folytatás.)

A Bátaszék—ujdombóvári vonalon a vonatok menete gyorsított. Az Ujdombóváról jelenleg reggel 4 óra 35 perczkor induló, Bátaszékre reggel 7 óra 31 perczkor érkező személyvonat alternatív módon fog közlekedni és pedig november 1-től február 14-ig Ujdombóváról reggel 4 óra 32 perczkor fog indulni és Bátaszékre reggel 6 óra 29 perczkor fog érkezni, február 15-től október 31-ig Ujdombóváról reggel 6 óra 10 perczkor fog indulni és Bátaszékre reggel 7 óra 57 perczkor fog érkezni. A Bátaszékről jelenleg este 10 óra 13 perczkor induló Ujdombóvárra éjjel 1 óra 22 perczkor érkező személyvonat ugyancsak alternatív módon fog közlekedni és pedig november 1-től február 14-ig Bátaszékről este 7 óra 7 perczkor fog indulni és Ujdombóvárra este 9 óra 7 perczkor fog érkezni,

február 15-től október 31-ig pedig Bátaszékről este 8 óra 50 perczkor fog indulni és Ujdombóvárra éjjel 10 óra 50 perczkor fog érkezni. Az Ujdombóvárról jelen- délelőtt 10 óra 38 perczkor induló, Bátaszékre délután 2 óra 4 perczkor érkező személyvonat Ujdombóvárról délelőtt 10 óra 39 perczkor fog indulni és Bátaszékre délután 12 óra 47 perczkor fog érkezni. Az Ujdombó- várról jelenleg délután 2 óra 30 perczkor induló Bába- székre este 6 órakor érkező személyszállító tehervonat Ujdombóvárról délután 2 óra 13 perczkor fog indulni és Bátaszékre délután 3 óra 52 perczkor fog érkezni. A Bátaszékről jelenleg délelőtt 10 órakor induló Uj- dombóvárra délután 1 óra 30 perczkor érkező személy- szállító tehervonat Bátaszékről délelőtt 11 óra 29 perczkor fog indulni és Ujdombóvárra délután 1 óra 46 perczkor fog érkezni. E vonalon ezenkívül egy új személyvonatpár helyeztetik forgalomba, Bátaszékről indul reggel 7 óra 58 perczkor, Ujdombóvárra érkezik délelőtt 9 óra 57 perczkor, Ujdombóvárról indul este 6 óra 30 perczkor, Bátaszékre érkezik este 8 óra 26 perczkor.

A győr—fehringi vonalon a Győrből Szombathelyre este 8 óra 15 perczkor induló gyorvonat Vépen este 10 óra 25 perczkor rendszeren meg fog állani.

A pozsony—ujváros—szombathelyi vonalon a Pozsony—Ujvárosról jelenleg reggel 4 óra 46 perczkor induló, Szombathelyre délelőtt 11 óra 20 perczkor érkező személyvonat a pozsony—ujvárosi indulás változatlanul hagyása mellett, Szombathelyre korábban, vagyis már délelőtt 10 óra 30 perczkor fog érkezni.

A sopron—kőszeg—szombathelyi vonalon egy új

személyvonatpár helyeztetik forgalomba. Indul Sopronból reggel 7 óra 35 perczkor, érkezik Szombathelyre délelőtt 11 óra 30 perczkor; indul Szombathelyről délután 12 óra 45 perczkor, érkezik Sopronba délután 4 óra 35 perczkor. Ezzel kapcsolatban a már meglévő vonatok menetrendje is kisebb-nagyobb változást szenved.

A székesfehérvár—paksi vonalon a székesfehérvárra jelenleg reggel 7 óra 56 perczkor érkező vonat, a paksi indulás változatlanul hagyása mellett, Székesfehérvárra már reggel 6 óra 40 perczkor fog érkezni, az Adony—Pusztaszabolcsról jelenleg délután 4 óra 40 perczkor induló, Székesfehérvárra este 6 óra 6 perczkor érkező vonat Adony—Pusztaszabolcsról, a Paks felől oda este 8 óra 2 perczkor érkező vonat folytatásaként, este 8 óra 35 perczkor fog indulni és Székesfehérvárra este 9 óra 34 perczkor fog érkezni.

Az adony—pusztaszabolcs—tapolezai vonalon a Tapolezáról jelenleg délelőtt 8 óra 17 perczkor induló, Börgöndre délután 12 óra 5 perczkor érkező személyvonat Tapolezáról csak délelőtt 9 óra 23 perczkor fog indulni és Börgöndre délután 1 óra 9 perczkor fog érkezni. E vonat forgalma kiterjesztetik Börgöndtől Adony—Pusztaszabolcsig, a hová délután 1 óra 47 perczkor fog érkezni. A Börgöndről jelenleg délután 12 óra 44 perczkor induló, Tapolezára délután 4 óra 51 perczkor érkező személyvonat már Adony—Pusztaszabolcsról fog közlekedni, a honnan délután 12 óra 35 perczkor fog indulni és Tapolezára délután 5 óra 6 perczkor fog érkezni.

(Folytatjuk).

VADÁSZFEGYVEREK

! TELEFON !
112—69 !

! Csakis elsőrendű gyártmányok !

Flobertek, pisztolyok, revolverek, sport,
utazási cikkek és távcsöveket

csekély havi törlesztésre

! TELEFON !
112—69 !

szállít

NOWOTNY J.

prágai fegyvergyáros budapesti telepe
Budapest, VI., Nagymező-utca 21.

Kérjen főárjegyzéket!

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK TÉLI MENETRENDJE.

A vonatok INDULÁSA Budapest keleti p. u.-ról.

Érvényes 1911 október 1-től.

Érvényes 1911 október 1-től.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest keleti p. u.-ra.

Délrejt				Délután					
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	hová
1110	5	45	sz.v.	(Balatonfüred, Tapolcaza)	612	12	20	sz. v.	Arad, Tóvis, M.-Sziget
310	5	50	»	Hatvan	1008	12	20	»	(Zágráb, Fiume, Bród, Sarajevo)
22	6	20	»	Bicske	314	12	30	»	Hatvan
302	6	25	gy. v.	Ruttka, Poprad-Felka	10	12	35	»	Szombathely, Wien
8	6	40	sz. v.	Wien, Graz, Sopron	912	12	50	»	Újvidék, Bród
1502	6	45	gy. v.	Kassa, Csorba	1504	1	20	gy. v.	Kassa, Poprad-Felka
1506	6	55	sz. v.	Kassa, Csorba	316	1	35	sz. v.	Gödöllő
1002	7	00	gy. v.	(Fiume, Torino, Róma, Pécs, Vinkoveze)	1304	1	40	gy. v.	Fehring, Graz, Arad, Bukarest
602	7	05	»	Arad, Brassó	604	2	00	»	Wien, Paris
906	7	10	»	Belgrad, Sofia	4	2	05	»	(Satoraljaihely, Lemberg, Kassa)
406	7	20	»	(Stryj, Lemberg, Maramaros-Sziget)	404	2	15	»	Kiskörös
1302	7	25	»	Fehring, Graz, Triest	916	2	20	sz. v.	Hatvan
312	7	30	sz. v.	Gödöllő	318	2	20	»	Hatvan
908	7	45	»	Belgrad, Sofia, Bród	300	2	30	»	Pécel
608	8	00	»	Arad, Brassó	26	2	30	»	Bicske
406	8	10	»	Munkács, Lawoczne	512	2	40	»	Szolnok
508	8	20	»	Kolozsvár, Brassó	1902	2	55	gy. v.	Tapolcaza, Sarajevo
1906	8	25	»	Tapolcaza, Eszék, Bród	304	3	03	»	Ruttka, Berlin
306	8	35	»	Ruttka, Berlin	904	3	20	»	(Belgrad, Konstantinápoly)
1706	8	55	»	(Maramarosziget, Stanislau)	1022	3	30	v. v.	Paks
2	9	20	gy. v.	Wien, Sopron	18	4	25	sz. v.	Komárom
24	11	55	sz. v.	Bicske	322	4	25	»	Gödöllő
					606	5	00	gy. v.	Arad, Tóvis
					410	5	10	sz. v.	Miskolc
					6	5	15	gy. v.	(Győr, Sopron, Szombathely, Wien)
					324	5	20	sz. v.	Gödöllő
					514)	5	40	»	Nagykátá, Szolnok
					308	5	55	»	Ruttka, Berlin
					914	6	05	»	Szabadka, Topolya
					1004	6	15	gy. v.	(Zágráb, Fiume, Róma, Napoli)
					510	6	15	sz. v.	Kolozsvár, Brassó
					326	6	25	»	Pécel
					328	6	40	»	Hatvan
					918	6	45	»	Kunszentmiklós-Tass
					516)	6	55	»	Nagykátá, Szolnok
					28	7	00	»	Bicske
					1708	7	10	»	M.-Sziget, Stanislau
					16	7	20	»	Győr, Triest
					332	7	35	»	Hatvan
					1006)	7	40	gy. v.	Zágráb, Fiume
					1508	8	00	sz. v.	Kassa, Csorba
					1908	8	25	»	Pécs, Bród
					334	8	40	»	Gödöllő
					518)	9	05	»	Szolnok
					1306	9	15	»	Győr, Graz
					610	9	30	»	Arad, Brassó
					1510	10	00	»	Kassa, Csorba
					336	10	05	»	Pécel
					910	10	10	»	Belgrad, Sofia
					1010	10	25	»	Fiume, Napoli
					408	10	25	»	Kassa, Lemberg
					12	10	50	»	Szombathely, Wien
					338	11	10	v. v.	Ruttka, Berlin
					614	11	25	sz. v.	Arad, Debreczen
					422	11	35	v. v.	Kassa, Szerencs

- 1) Nagykátától Szolnokig csak szombaton közlekedik.
 2) Csak bezárólag október 31-ig és február 15-től közlekedik.
 3) Csak szombaton közlekedik.

A vonatok indulása
Budapest-Józsefvárosról
Délután.

330 | 7 | 05 | sz. v. | Gödöllő

Délrejt				Délután					
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	honnan	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	honnan
339	5	10	v. v.	Berlin, Ruttka	323	12	10	sz. v.	Gödöllő
645	5	20	1szsz.	Debreczen, Nvárad	611	12	30	»	Bukarest, Arad
309	5	30	sz. v.	Hatvan	911	12	40	»	Újvidék
1905	5	39	»	Bród, Eszék, Pécs	301	12	50	gy. v.	Berlin, Ruttka
609	5	45	»	Brassó, Arad	903	1	00	»	Konstantinápoly, Bród
909	5	45	»	Sofia, Bród, Belgrad	401	1	05	»	Satoraljaihely
19	5	55	»	Torbágy	7	1	10	sz. v.	Wien, Sopron
313	6	00	»	Pécel	601	1	25	gy. v.	Bukarest, Arad
17	6	05	»	Komárom	1	1	30	»	London, Paris, Wien
1707	6	15	»	Stanislau, M.-Sziget	1901	1	40	»	Sarajevo, Bród
11	6	25	»	Wien	1301	2	10	»	Graz, Fehring
407	6	30	»	(Lemberg, Kassa, Maramarosziget)	325	2	15	sz. v.	Hatvan
1007	6	50	»	Fiume	1501	2	40	gy. v.	Lemberg, Kassa
315	6	50	»	Gödöllő	327	4	20	sz. v.	Pécel
1505	7	04	»	Csorba, Kassa	329	5	25	»	Gödöllő
1305	7	10	»	Graz, Fehring	15	6	25	»	Győr
509	7	20	»	Brassó, Kolozsvár	3	6	35	gy. v.	Wien, Graz
919	7	25	»	Kunszentmiklós-Tass	507	6	40	sz. v.	Brassó, Debreczen
317	7	30	»	Gödöllő	421	6	55	v. v.	Szerencs
319	7	40	»	Hatvan	907	7	20	sz. v.	Sofia, Belgrad, Bród
21	7	45	»	Bicske	607	7	25	»	Bukarest, Arad
1003	8	00	gy. v.	Róma, Triest, Fiume	305	7	35	»	Berlin, Ruttka
1509	8	15	sz. v.	Csorba, Kassa	25	7	45	»	Bicske
1021	8	20	v. v.	Paks	405	8	00	»	Lawoczne, M.-Sziget
515	8	35	sz. v.	Bukarest, Kolozsvár	1009	8	05	»	Fiume, Bród, Pécs
321	8	45	»	Hatvan	1705	8	20	»	Stanislau, M.-Sziget
13	9	20	»	Győr	9	8	45	»	Wien, Graz
307	9	25	»	Berlin, Ruttka	1507	8	50	»	Csorba, Kassa
1005)	9	35	gy. v.	Fiume, Tapolcaza	27	9	00	»	Bicske
913	9	55	sz. v.	Szabadka	331	9	10	»	Pécel
5	10	05	gy. v.	(Bruck-K., Szombathely, Sopron)	303	9	20	gy. v.	Berlin, Ruttka
409	10	20	sz. v.	Miskolc	29	9	28	sz. v.	Triest, Székesfehérvár
23	10	45	»	Bicske	1001	9	35	gy. v.	Róma, Fiume
605	11	25	gy. v.	Arad	603	9	35	»	Brassó, Arad, Stanislau
					915	9	45	sz. v.	Kiskörös
					403	9	55	gy. v.	Lemberg, M.-Sziget
					905	10	00	»	Sofia, Belgrad
					1303	10	10	»	Graz, Triest
					333	10	25	sz. v.	Gödöllő
					517	10	35	»	Nagykátá
					1503	10	50	gy. v.	Csorba, Kassa
					1907	10	55	sz. v.	(Vinkoveze, Pécs, Tapolcaza)

- 1) Fiuméről Adony-Pusztaszabolcsig csak bezárólag október 31-ig és február 15-től közlekedik.
 2) Csak hétfőn közlekedik.

A vonatok érkezése
Budapest-Józsefvárosra.
Délrejt.

511) | 4 | 40 | sz. v. | Tápósüly-Tápiószáp
 513 | 5 | 00 | » | Nagykátá
 311 | 5 | 50 | » | Gödöllő
 917 | » | » | » | Kunszentmiklós-Tass

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK TÉLI MENETRENDJE.

A vonatok INDULÁSA Budapest nyugoti p. u.-ról.

Érvényes 1911 október 1-től.

Érvényes 1911 október 1-től.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest nyugoti p. u.-ra.

Dél-előtt				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat-néme	vonat-szám	óra	perc	vonat-néme
152	5	15	sz. v.	164	12	05	sz. v.
122	5	25	>	714	12	10	>
154	5	35	>	1404	12	29	gy. v.
718	5	40	>	138	12	25	sz. v.
4102	6	10	>	4106	12	30	>
156	6	20	>	166	1	00	>
6502	6	25	>	168	1	30	>
102	6	50	k. ost. ex. v.	4114)	1	50	>
506	7	00	gy. v.	106	2	00	gy. v.
14(2	7	05	>	504	2	05	>
104	7	55	>	126	2	10	sz. v.
158	8	05	sz. v.	170	2	15	>
708	8	15	gy. v.	4108	2	20	>
712	8	30	sz. v.	108	2	30	gy. v.
134	8	45	>	120	2	35	sz. v.
4104	9	05	>	704	2	40	gy. v.
114	9	20	>	722	2	45	sz. v.
160	9	40	>	6506	2	50	>
162	11	05	>	140	3	55	>
6504	11	15	>	174	4	10	>
116	12	00	>	716	4	30	>
				110	5	15	gy. v.
				142	5	20	sz. v.
				724b)	5	40	>
				176	5	50	>
				128	6	00	>
				724a	6	10	>
				144	6	15	>
				724	6	35	>
				4110	6	40	>
				726	6	45	>
				1406	6	50	gy. v.
				130	6	55	sz. v.
				178	7	20	>
				728	7	35	>
				6505	7	40	>
				710	8	05	>
				132	8	10	>
				182	8	20	>
				4112	8	30	>
				1408	8	40	>
				118	9	30	>
				502	9	35	gy. v.
				184	10	00	sz. v.
				706	10	15	gy. v.
				720	10	30	sz. v.
				902a)	11	20	k. ost.
				146	11	25	ex. v.
				702a)	11	30	sz. v.
							k. ost. ex. v.

1) Csak vasár- és ünnepnapokon bezárólag november 12-ig közlekedik.

2) Vasár- és ünnepnap előtti hétköznapokon közlekedik.

3) Minden kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnapon közlekedik.

4) Minden hétfőn, szerdán és szombaton közlekedik.

A vonatok indulása Buda-Császárfürdőről.

4002	6	10	sz. v.	Esztergom	4006	12	15	sz. v.	Esztergom
4004	8	54	>	Esztergom	4014)	12	57	>	Piliscsaba
					4008	2	11	>	Esztergom
					4010	6	30	>	Esztergom
					4012	8	22	>	Esztergom

Dél-előtt				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat-néme	vonat-szám	óra	perc	vonat-néme
151	5	05	sz. v.	165	12	50	sz. v.
723	5	25	>	137	1	20	>
725	5	35	>	703	1	25	gy. v.
4101	5	50	>	103	1	40	>
133	5	55	>	503	1	50	>
725a	6	00	>	167	1	55	sz. v.
153	6	05	>	4107	2	05	>
6507	6	10	>	169	2	40	>
721	6	20	>	171	3	00	>
901)	6	25	k. ost.)	6503	3	40	>
701)	6	30	ex. v.)	713	4	05	>
135	6	35	sz. v.	139	4	10	>
1407	6	40	>	4109	5	05	>
709	7	15	>	175	5	15	>
125	7	20	>	215	5	30	tvssz.
727	7	25	>	115	5	55	sz. v.
501	7	30	gy. v.	1403	6	20	gy. v.
155	7	35	sz. v.	177	6	30	sz. v.
113	7	40	>	707	6	35	gy. v.
4103	7	45	>	105	6	40	>
6501	7	50	>	107	7	10	>
157	7	55	>	711	7	40	sz. v.
127	8	00	>	179	8	00	>
719	8	35	>	4113a)	8	10	>
129	8	45	>	143	8	20	>
159	9	10	>	131	8	50	>
705	9	20	gy. v.	109	9	05	gy. v.
1401	9	40	>	4111	9	25	sz. v.
4105	9	55	sz. v.	6505	9	30	>
161	10	25	>	181	9	35	>
715	10	40	>	1405	9	45	gy. v.
119	11	15	>	505	9	55	>
163	11	50	>	145	10	25	sz. v.
				6513	10	30	>
				117	10	35	>
				717	11	00	>
				101	11	05	k. ost. ex. v.
				185	11	25	sz. v.

1) Érkezik minden kedden, szerdán, pénteken és vasárnapon.

2) Érkezik minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.

3) Vasár- és ünnepnapokon bezárólag november 12-ig közlekedik.

A vonatok érkezése Buda-Császárfürdőbe.

4001	5	53	sz. v.	Esztergom	4007	2	10	sz. v.	Esztergom
4003	7	48	>	Esztergom	4009	5	20	>	Esztergom
4005	10	04	>	Esztergom	4013a)	8	21	>	Piliscsaba
					4011	9	31	>	Esztergom